

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 53. Prima S. Augustini Opera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Nec plura! subito omnis mentis dubita- Sæculum IV.
tio dissipata est.

A. C. 386.

Loco notato librum clausit, & vultu tranquillo quid legerit Alypio dicit; is textum voluit inspicere, & verba, quæ sequebantur, ostendit; *infirmum autem in fide assumite*; sibi ipsi hæc applicans. Intra limina redeuntes, felix nuntium ad S. Monicam deferunt, simulque summo gaudio perfundunt. Uno proposito Augustinus statuit nuptiis renuntiare, spes omnes hujus sæculi abjicere, & ante omniania Rheticæ scholam dimitttere. Ut *IX. Conf. c. 2* vero abesset ostentatio, tres adhuc septimanas, nam totidem usque ad vacaciones, quæ vindemiarum tempore concedi solebant, propositum suum palam facere distulit; nec deerat verosimile coram mundo obtentum, nam contracta illa æstate pectoris inflammatio munere se abdicare, aut saltem aliquo tempore lectio- nes interrumpere coegisset.

§. LIII.

Prima S. Augustini opera.

Ubi S. Augustinus liberum se a docendi *VIII. Conf.* onere vidit, in agros secessit, & lo- *c. 6. IX. c. 3. 4.* cum, quem Cassiciacum dicebant, in domum amici, nomine Verecundi, civis Mediolanensis, & Grammaticæ Professo- ris. Illuc se Augustinus contulit cum Matre, Navigio fratre, filio Adeodato, Aly-

Sæculum IV. Alypio, & Nebridio, duobus juvenibus
A. C. 386.

suis Discipulis Trygetio, & Licentio, quorum ultimus Romanianus filius erat. In illo secessu primos libros scripsit, politè quidem, sed qui, ut ipse agnoscit, adhuc dum scholarum jactantiam redolent. Primus est contra Academicos, qui omnia obscura esse, & dubia affirmabant, nec virum sapientem oportere, quidquam ut manifestum, & certum pronuntiare. Multo his argumentis persuasum sibi habebant, veritatem inveniri non posse. Ipse S. Augustinus, in hunc errorem aliquando inductus, hunc Tractatum composuit in eum præcipue finem, ut illam opinionem destrueret. Liber secundus est de vita beata, consistens in colloquio, quo domesticam congregationem tanquam cibo spirituali die nativitatis suæ anniversaria decima tertia Nov. & duobus sequentibus diebus pascere voluit. Finis hujus libri est, demonstrare, vitam beatam in nullo alio, quam in perfecta Dei cognitione reperiri posse. Tertius liber est Tractatus de Ordine, in quo hanc questionem ponit; an ordo Providentia diuinæ omnia, nempe bona, & mala comprehendat? sed advertens, hanc materiam supra captum eorum esse, quibus loquebatur, in explicando ordine scien-

II. de ord. c. 8 tiarum se continuit. Librum quartum conficiunt soliloquia, in quibus S. Augustinus

De be. vit. n. 6. 1. *Retr.* 6. 2.

ibid. c. 3.

stius suo intellectui colloquitur, ac si di- Sæculum IV.
stincta a se persona esset. In libro pri- A. C. 386.
mo indagat, qualem illum esse oporteat,
qui acquirere sapientiam sperare possit? I. Ret. c. 4.

& in fine probat; omne id, quod revera
est, immortale esse. In secundo de im-
mortalitate animæ agit; sed opus imper-
fectum reliquit. Hi sunt quatuor Tra-
ctatus, quos S. Augustinus Cassiciaci in
secessu suo, ad finem properante anno
386. scripsit.

Tres primi libri sunt fructus doctissi-
morum colloquiorum, quæ instituere cum
amicis adsueverat, eaque notis mandari
jubebat, ut, quæ memoria digna essent,
conservarentur. Ex quibusdain circum- I. cont. Acad.
stantiis, quas narrat, apparet, quam libe- c. 1. n. 4.
re, & hilariter conviverent. Tryge- S. Augustini
tius, & Licentius, ætate cœteris mino- opera.
res litteris humanioribus ut antea vaca-
bant, eisque Augustinus quotidie ante
cœnam medium partem libri ex Virgilio
explicabat. Licentius pro sua in Poesin I. de ord.
propensione versus concinnabat in Pyra- c. 8. n. 26.
mi, & Thisbes fabulam, sed S. Augusti-
nus leniter juvenem ab his nugis aver- II. cont.
tere satagebat. Favente cœlo, in prato Acad. c. 4.
sedentes sermocinabantur, aere pluvio ibid. c. 3. III.
in balneo includebantur. In istis collo- ord. c. 3. n. 3.
quiis non præcoci impetu alter alteri re-
spondebat, sed saepius diu pensabant,
quid respondendum esset, & si quid im-

Hist. Eccles. Tom. IV. Fff pru-

Sæculum IV. prudenter affirmassent, bona fide retrahant. A. C. 386.

etabant. Non ostentationis causa disputabant, sed, quid verum esset, solide ad examen revocabant. Cum semel con-

I. cont. Acad. tigisset, ut Trygetius falleretur, nolebat, c. 3. n. 8. i. de ut quæ dixerat, scriberentur; *Licentius ord. c. 10.*

contra urgebat, ut notis traderentur, cui S. Augustinus puerilem æmulationem exprobravit, atque Trygetio sua quoque ex parte alterius confusionem ridente, utrumque severely reprehendit, in finem subjungens, se hoc unum Minerval pro docendi labore ab ipsis exposcere, ut virtutem amarent. S. Monica plerumque colloquentibus aderat, quæcumque sublimia, si ad mores, vel Religionem spectarent, haud difficulter intelligens. S.

I. de ord. c. 3. Augustinus medium fere noctem summi *ibid. c. 8. c. 10.* momenti veritates meditando infumebat; mane in preces se dabat cum lacrymis. Præcipue Psalmorum lectione movebatur.

e. 5. Finitis vacationibus, Mediolanensis scripsit, ut alium sibi Eloquentiæ Professorem providerent. Ad S. Ambrosium quoque litteras dedit, quibus errores suos præteritos, & præsentem animæ statum aperiebat, rogans, ut sibi indicaret, quinam ex SS. Scripturis libri legendi essent, ad Baptismum aspiranti utilissimi? S. Ambrosius suasit, ut Prophetam Isaiam legeret; paruit S. Augustinus;

sed,

sed, cum primam hujus Prophetæ lectio- Sæculum IV.
nem non intellexisset, ulterius legere di- A. C. 386.
stulit, donec majorem in capiendo Stilo
Scripturæ experientiam sibi comparasset.

Ubi tempus advenit, quo nomen suum *Ibid. c. 6.*
cum aliis candidatis traderet, ad Baptis-
mum præparandis, ex agris Mediolanum Libri S. Au-
rediit, nempe appropinquante quadra-guttini.

gesima, anno 387. Tunc Tractatum
scripsit de immortalitate animæ, qui erat *1. Retr. c. 9.*
quasi soliloquiorum complementum. Cir- e. 6.

ca idem tempus scribere cœpit de arti-
bus liberalibus, nempe Grammatica, Dia-
lectica, Rhetorica, Geometria, Arith-
metica, & Philosophia. Tractatum de
Grammatica ad finem deduxit, sed eum
postea amisit. Sex libros composuit de

Musica, quos non nisi post annos duos ab-
solvit in Africa. Reliqua omnia, quæ
cœpit, imperfæcta reliquit, nullumque a-
lium de artibus accepimus Tractatum,

quam opusculum de Musica; in his li-
bris S. Augustinus id sibi proposuerat, ut
amicorum suorum mentes ad Deum de-
duceret, qui ejusmodi artibus delecta-
bantur, atque gradatim a sensibilibus ad

spiritualia dirigeret, quod ex libro sexto
de Musica apparet. Quippe post con-

IX. Conf. 4.

versionem suam omnes labores, & stu- *n. 7.*

dia Deo dedicavit. Alipius quoque ad *ibid. c. 6.*

gratiam Baptismi recipiendam sincera
humilitate præparabat animum; magna

F f 2 for-

Sæculum IV. fortitudine corpus suum domans, & hys.
 A C. 387. mali tempore nudis pedibus incedens,
 in illa Italiae parte, quæ hominibus, ex
 Africa venientibus, frigida est.

§. LIV.

Tractatus S. Ambrosii de Mysteriis.

IX. Aug. Tandem S. Augustinus cum amico suo
Conf. c. 6. Alypio, & filio suo Adeodato, annum
Ambr. ep. 26 circiter decimum quintum agente, a S.
 u. 15. Ambrosio baptizatus est. Id factum in
 Vigilia Paschæ, quæ festivitas hoc an-

no 387. in septimum diem Calendas Maji,
 id est, vigesimam quintam Aprilis inci-
 debat; nam ita S. Ambrosius, quem E-
 piscopi Provinciæ Æmiliae consuluerant,
 definiverat. Hac occasione S. Ambro-
 sius creditur Neo-baptizatis præcepta
 inscripsisse, nempe librum de Mysteriis,
 aut de iis, qui ad illa initiati sunt. Jam
 antea tempore quadragesimæ institu-
 tiones morales scripserat, quas quotidie in
 vitam Patriarcharum, & librum Prover-
 biorum componebat. Inde dispicimus,
 tunc Mediolani librum Genesin, & Pro-
 verbia Salomonis suisse prælecta, quod
 hodieque apud Græcos in officio noctur-
 no fieri assolet. Ex his in Genesin ser-
 monibus diversa S. Ambrosii opera or-
 tum sumpsero; nempe Exameron, & li-
 bri sequentes, præsertim libri Abraham,

Amb. de
Myst. Isaac, Jacob, & Joseph, qui verosimiliter
vid. admo-
nit. in lib. de
Joseph. hoc